

Nr 150

Av herr Edström, om ökat anslag till studenthälsovård vid Lunds universitet.

(Lika lydande med motion nr 208 i Andra Kammaren)

I statsverkspropositionen till årets riksdag Bil. 10. s. 325 säger föredragande departementschefen: "Med anledning av att de indirekta studentsoziala åtgärderna, bl.a. frågorna om studentidrott och studenthälsovård, för närvarande utredes har jag vid mina beräkningar av medel för studenternas hälsovård huvudsakligen tagit hänsyn till den ökning av studentantalet som kan förväntas under budgetåret 1965/66." Han förebådar emellertid icke att någon tilläggsproposition, däri tilläggsanslag av denna art skulle ingå, skulle komma till årets riksdag utan nöjer sig med att med denna motivering föreslå en höjning av de till de båda universiteten i Uppsala och Lund utgående anslagen för studenthälsovård med kr. 10 000:— för vardera.

I sina anslagsäskanden hade studentläkarnämnden i Lund och Lunds studentkår med hänsyn till den därstädes för närvarande så snabbt växande studentkåren begärt

1. dels under *Lunds universitet: Avlöningar* en förhöjning av anslaget till psykiatrisk och somatisk studenthälsovård med kr. 32 841:—;
2. dels under *Lunds universitet: Omkostnader* en förhöjning av anslaget till lokaler för studenthälsovården med kr. 3 700:—;
3. dels under *Lunds universitet: Material m.m.* en förhöjning av anslaget till material för studentläkarmottagningarna med kr. 1 500:—;
4. dels under *Lunds universitet: Avlöningar* en ytterligare förhöjning av anslaget med kr. 16 382:50 för anställande av en socialkurator och därmed åtföljande kostnader.

Studentläkarnämnden hade i sin framställning med skärpa påtalat, att statsanslagen hittills varit alldeles otillräckliga i förhållande till studenthälsovårdens omfattning samt att det ej funnits någon möjlighet att få täckning för avtalsenliga löneförhöjningar, som inträffat under tiden från petitas ingivande till dess de beviljade anslagen börjat utbetalas. Underskottet på verksamheten under nu löpande budgetår beräknas till omkring kr. 15 000:—. För detta underskott finnes inga medel. Om det ej sker en uppräknig av statsanslaget, motsvarande de verkliga kostnaderna, vilka, då det gäller ersättningar till läkare och sjuksköterskor för budgetåret 1965/66 är beräknade till kr. 75 491:— — det nu utgående statsanslaget för

1964/65 utgör kr. 42 650:— — ser sig nämnden tvungen att begränsa studenternas möjligheter att begagna sig av studenthälsovården, då ej någon kan anställas utan att erhålla avlöning.

Beträffande socialkuratorstjänsten anför nämnden, att behovet av en sådan tjänst under senaste tid med den ökade studenttillströmningen till Lund blivit alltmer kännbar. De arrangemang som studentkåren hittills vidtagit har visat sig klart otillräckliga. Såväl socialombudsmannens som studieombudsmannens tid är till stor del upptagen av administrativa och fackliga ärenden, varför endast en ringa del därav kan ägnas åt rådgivande verksamhet, för vilken för övrigt varken den förre eller den senare på grund av tjänsternas karaktär av förtroendeuppdrag har erforderlig skolning.

Sedan studentpsykiatrikerinstitutionens tillkomst har ett allt större antal studenter med anpassningssvårigheter sökt sig till denna mottagning. Väntetiden har blivit så lång som fyra veckor vilket innebär att psykiatrikern får allt mindre möjlighet att ta hand om andra än de allvarligaste fallen. I flera fall är det emellertid för de sökande djupast sett fråga om personliga och ekonomiska problem, vilka ej är av den art att de egentligen skulle kräva läkarhjälp men dock får ödesdiger inverkan på studieresultat och stundom kan leda till senare allvarligare psykiska störningar. Ur förebyggande synpunkt är det angeläget att sådana studenter även får hjälp med sina speciella problem. För denna uppgift är en kvalificerad och erfaren socionom bäst. En sådan befattningshavare kan även avlasta studentpsykiatrikern genom att biträda med personutredningar och andra praktiska åtgärder.

Möjligheten för studentkåren att på egen hand finansiera en socialkuratorverksamhet är ytterst liten. Det ekonomiska ansvaret för en verksamhet av detta slag bör åvila staten, i likhet med vad fallet är beträffande studentpsykiatriker och studentläkare, särskilt som den därav följande möjligheten att hjälpa studenterna till bättre anpassning till studiemiljön i Lund torde medföra en icke oväsentlig effektivisering av universitetsstudierna. Inrättandet av en socialkuratorstjänst vid studentkåren i Lund bör därför vara ett angeläget statsintresse genom det bättre utnyttjandet av undervisningsresurserna som därav skulle bli följden.

Samtliga dessa föreslagna ökning av dessa anslag för Lunds universitet har tillstyrkts av universitetskanslern. I sitt yttrande konstaterar denne bl.a. att alla möjligheter till en bättre anpassning till studiemiljön av studenter med svårigheter i detta avseende bör tillvaratagas. Han förordar därför att de äskanden om anslagshöjningar för studenthälsovård, inbegripet en socialkuratorstjänst, som framställts av studentläkarnämnden i Lund, beviljas, förordar särskilt att den utbyggnad av den kurativa verksamheten vid studentkåren, som föreslås, kommer till stånd, samt understryker att de sakargument för detta, som studentläkarnämnden i Lund anfört, är högst betydelsefulla.

Inom departementet har man icke ingått på någon saklig prövning av dessa anförda argument utan hänvisat till pågående utredning.

Med hänsyn till vad det här verkligen gäller, nämligen att uppehålla studenthälsovården vid en godtagbar nivå, även under utredningstid, synes detta departementschefens ståndpunktstagande näppeligen kunna godtagas. Det bör vara mindre ändamålsenligt att först rasera och sedan åter bygga upp, i all synnerhet som icke anmärkningar riktats mot det sätt på vilket denna studenthälsovård för närvarande bedrives. Följden av att de begärda anslagsäskandena icke beviljas blir blott inskränkningar i studenthälsovårdens omfattning, vilket möjligen skulle kunna försvaras under en ekonomisk krissituation men näppeligen i dagens läge.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att anslaget för budgetåret 1965/66 för *Studenthälsovård inom Lunds universitet: Avlösningar* icke höjes med i statsverkspropositionen föreslagna kr. 10 000:— utan med kr. 47 000:— att disponeras i enlighet med universitetskanslerns äskanden, samt

att totalbeloppet under *Lunds universitet: Avlösningar* uppräknas med motsvarande belopp.

Stockholm den 26 januari 1965

G. Edström